

MAATALOUS

”Mavi ei voi vedota puuttuvaan rahoitukseen”

Kansanedustajat kävivät kovistelemassa takkuisesta toiminnasta moititun Maaseutuviraston virkamiehiä Seinäjoella.

SEINÄJOKI (MT) Maataloushallinnon ongelmat ja koko Maaseutuviraston (Mavi) tulevaisuus olivat keskiviikkona vahvasti esillä, kun eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta jalkautui Seinäjoelle. Vierailun henki oli, että maataloustukibyrokratian ongelmat pitää kerta kaikkiaan panna kuntoon. Valiokunnan asialistalla oli lukuisia tyytymättömyyden aiheita, joihin virkamiehiltä vaadittiin vastauksia. ”Toimintatavat, tiedottaminen, se, että toimijat kulkevat yhtä jalkaa”, luettelee valiokunnan puheenjohtaja, kansanedustaja **Jari Leppä** (kesk.) kipukohtia. Valtion ja myöskaan Mavin it-palvelut eivät hänen mukaansa toimi millään lailla hyvin. Hän kuvailee ajatustenvaihtoa virastossa ”suoraksi puheeksi ja reippaaksi keskusteluksi”. Mavin ylijohtajan **Leena Tenholan** asemasta Leppä totea, että orkesteria pitää ilman muuta johtaa niin, että tavoitteet saavutetaan. ”Siinäkin on topakoitumisen paikka.”

Lupaukset täyttämättä? Monia jo viime kaudella maa-

talousvaliokunnassa istuneita kansanedustajia närästi se, ettei Mavi ole pystynyt pitämään kiinni lupauksistaan. ”Mavi ei voi vedota puuttuvaan rahoitukseen. Viime vuonna panimme miljoonan lisää rahaa sitä varten, että tietokoneohjelmat valmistuvat ajoissa”, totesi kansanedustaja **Mats Nylund** (r.) vierailun alla. Valiokunnan varapuheenjohtaja **Reijo Hongisto** (ps.) nyökytteli vieressä. ”Valiokunnassa kysyttiin monta kertaa, onko varmaa, että tukihakuja, valvontoja ja maksatusia koskevat asiat ovat kunnossa. Myöhemmin kävi ilmi, että mikään niistä ei ollut kunnossa”, sanoo Leppä. Hän kuitenkin muistuttaa, että onnistumisiakin on tullut. ”Kun tuli tieto siitä, että saadaan maksaa luonnonhaittakorvausten ennakoita, Suomessa ne saatiin maksuun toiseksi nopeimmin.”

Selvitys käyntiin Ongelmia ryhdytään Lepän mukaan ratkomaan ulkopuolisen selvityksen kautta. ”Ulkopuolinen arvioitsija käy läpi Mavin toiminnan ensi kesään mennessä. Se arvioi sitä, miten yksi porras maataloushallinnosta saadaan pois.” Maataloushallintoa pyörittävät maa- ja metsätalousministeriö, Mavi, elykeskukset ja kuntien maaseutuvirkamiehet. Leppä korostaa, että portaita ei ainakaan voida poistaa siitä päästä, joka on lähellä viljelijää. Muutokset keskittynevät näin ollen valtion osuuteen: ministeriön, Maviin ja elykeskuksiin. Tavoite hallinnon keventämisestä on kirjattu hallitusohjelmaan.

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta vieraili keskiviikkona Seinäjoella. Pääkohde oli Maaseutuvirasto, mutta matkan varrella poliitikot poikkesivat Finnmilki Oy:n navetassa Ari Tepon (vasemalla) vieraina. Etualalla kansanedustajat Anne Kalmari ja Susanna Koski. Suomen suurimman navetan aamulypsy kiinnosti kansanedustaja Mats Nylundia.

Mavin viestintäpäällikkö **Jari Eloranta** kommentoi eilen MT:lle, että tulossa oleva ministeriön selvitys ei liity nyt esitettyn kritiikkiin lainkaan, vaan se on tavanomainen arviointi, joita tehdään virastoissa aika ajoin. Muusta selvityksestä Mavilla ei ole tietoa.

”Osin kohtuutonta kritiikkiä” Ministeriön korkein virkamies, kansliapäällikkö **Jaana Husu-Kallio** ei niele pureskelematta kaikkea esitettyä kritiikkiä Mavista. Hän myöntää, että parantamisen varaa varmasti on monissa asioissa, esimerkiksi viestinnässä. ”Mutta mielestäni Mavi ei ole tässä suhteessa mitenkään poikkeuksellinen. Tietohallintoon kohdistuva kritiikki

Lehmät lääkäriissä useammin kuin isännät

SEINÄJOKI (MT) Investointeja jarruttavat säädökset ja päivittäisen työn sujuminen kiinnostivat kansanedustajia, kun eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta vieraili ylistarolaisessa Finnmilki Oy:n navetassa keskiviikkona. **Ari Teppo** ja **Juhani Korkiamäki** esittelivät kansanedustajille Suomen suurinta maitotilaa, jonka uusi navetta valmistui tammikuussa. Tiloihin mahtuu 600 lypsylehmää. Nyt lypsyssä oli 550 lehmää. Maito menee Juustoportille. Kansanedustajat **Lasse Hau-**

tala (kesk.) ja **Markku Eestilä** (kok.) kyselivät eläinten terveydenhoidosta. Teppo kertoi, että normieläinlääkäri käy tilalla kahden viikon välein ja hedelmällisyyseläinlääkäri kuukausittain. ”Lehmillä taitaa olla parempi työterveyshuolto kuin teillä itsellänne”, Hautala arveli. **Anne Kalmari** (kesk.) halusi tietää, olisiko suurnavettaa rakennettu, jos julkisuudessa ja eduskunnassa paljon parjattuja investointiavustuksia ”navetanäpertelyyn” ei olisi tullut. ”Ei mitään jakoa. Marginaalit

ovat tällä alalla niin tiukkoja”, Teppo vastasi. Keskustelua käytiin myös siitä, saako isojen tilojen tuotanto yleisen hyväksynnän. ”Tämäkin on vasta kahden perheen yritys. Tunneimme jokaisen lehmän, se ei ole teollisuutta”, Teppo totesi. Eestilän mielestä ei ole mitään pahaa siinä, että laajennusten avulla varmistetaan elintarviketuotannon säilymistä Suomessa. ”En minäkään muista kaikkien kansanedustajien nimiä. Se ei tarkoita sitä, että he voisivat huonosti.” **HANNA LENSU**

Vaaditteko tosissanne Mavin lopettamista?

SEINÄJOKI (MT) Kansanedustaja **Mats Nylund** (r.) kertoi tällä viikolla Ylen haastattelussa, että oppositiopuolue RKP ajaa Maaseutuviraston (Mavi) lopettamista. Vaaditteko tosissanne Mavin lakkauttamista? ”Kyllä, ehdottomasti olemme tosissamme. Tässä on mahdollisuus tehostaa ja säästää. Jos maatalousministerin salkku olisi meidän, tätä olisi selvitetty jo kesäkuun alusta. Ongelmat ovat olleet tiedossa pitkään.”

Mikä on Mavin suurin ongelma? **» Tehottomuus on suurin ongelma.**

”Tehottomuus. Se on liian kaukana käytännön maataloudesta.” Miten Mavin tehtävät voisi hoitaa paremmin? ”Meidän ehdotuksessamme suunnittelu ja tietokoneohjelmien valmistelu siirtyisivät maa- ja metsätalousministeriölle. Nämä vastaavat noin puolta Mavin budjetista. Loput tehtävistä annettaisiin kuntien viranhaltijoille. Henkilöt siirrettäisiin tehtävien mukaan. Tämän ei tarvitsisi tarkoittaa toiminnan lopettamista Seinäjoen toimipisteistä, mutta hallinnon kolmesta portaasta putoaisi yksi pois.” **HANNA LENSU**

Yara hyötty halvasta kaasusta ja ureasta

Norjalainen lannoitejätti Yara tekee vahvaa tulosta, vaikka lannoitetoimitukset Euroopassa ovat hiukan vähentyneet. Etelä-Amerikassa, etenkin Brasiiliassa, myynti on sen sijaan piristynyt. Yhtiö julkisti keskiviikkona vuoden kolmannen osavuosikatsauksensa. Euroopassa heikko euro ja aiempaa alempi kaasun hinta ovat hyödyttäneet Yaraa. Urean hinta maailmalla on laskenut. Yaran tulos ennen korkoja, veroja ja poistoja oli heinä-syyskuussa 4,61 miljardia Norjan kruunua eli noin 500 miljoonaa euroa. Vuosi sitten se oli 4 miljardia kruunua. Yaran tuotanto oli hiukan viime vuotta alaisempi, pääasiassa tehtaiden huoltotöiden vuoksi. Yhtiö uskoo lannoitteiden kysynnän säilyvän hyvänä, vaikka maatalouden tuottajahinnat ovat laskeneet ympäri maailman.

TUURE KIVIRANTA

Juhani Riiteläinen (oik.) toimitti Jari Wahlbergin tilalle Nurmijärvelle lannoitteita keskiviikkona. Wahlberg kertoo hankkivansa lannoitteet yleensä heti puintien jälkeen, sillä silloin hinta on yleensä alempi kuin kylvojen kynnyksellä.

USA:n kylvöala kasvaa ensi keväänä

DECATUR, ILLINOIS, USA Amerikkalaisviljelijät aikovat kylvää ensi keväänä tämänvuotista enemmän, vaikka viljan hinta on huono. Suurin syy on, että viime keväänä kylvöjä jäi tekemättä märkyiden takia. Maatalouslehti Farm Futures teetti syyskuussa kyselyn, jonka mukaan soijan viljelyala Yhdysvalloissa kasvaa 2,3 prosenttia lähes 35 miljoonaan hehtaariin. Se olisi uusi ennätys. Maissin kylvöala kasvaa prosentit verran runsaaseen 36 miljoonaan hehtaariin. Sen sijaan vehnän viljelyalan ennustetaan vähenevän puoli prosenttia 22,6 miljoonaan hehtaariin. Farm Futuresin ennustamat kylvöalat ovat hieman suurempia kuin maatalousministeriön elokuun ennuste. Etelän tasangoilla perinteisten viljojen vaihtoehdoksi on palaa-massa durra. Lisääntynyt vienti Kiinaan antaa sen viljelylle potkua. Kyselyn mukaan viljelijät suunnittelevat durralle 4 miljoonaa hehtaaria. **MIKE WILSON**

Siemenpankki avattiin Syyrian sodan takia

Norjan Huippuvuorilla sijaitsevasta kansainvälisestä siemenpankista on otettu ensimmäisen kerran siemeniä sen kahdeksanvuotisen olemassaolon aikana. Noin 38 000 siemennäytettä siirrettiin viime kuussa tutkimuskeskuksiin Marokossa ja Libanonissa, Yle kertoo. Näytteet kuuluvat Syyrian Aleppossa toimineelle Kansainväliselle kuivien alueiden maatalouden tutkimuskeskukselle (ICARDA). ICARDA:n henkilökunta joutui siirtymään pois Alepposta Syyrian sisällissodan vuoksi. Se perusti uudet tilat Libanoniin vähän matkan päähän Syyrian rajasta, missä tutkijat jatkavat työtään kestävämpien lajikkeiden kehittämiseksi ja vanhojen lajikkeiden säilyttämiseksi. Libanonin tutkimuskeskuksessa siemenet kylvetään kasvihuoneisiin. Tutkimuskeskus pyrki tuottamaan erityisesti kuivuutta ja kuumuutta kestäviä lajeja. **TUURE KIVIRANTA**

Lannoitteet kallistuneet syksyllä, raaka-aineiden hinnat laskussa

Lannoitteiden hinnat ovat nousseet kesästä, vaikka raaka-aineiden hinnat ovat olleet vakaita. Lannoitteet ovat kuitenkin halvempia kuin vuosi sitten. Esimerkiksi Belor Agron typpilannoite maksaa tällä hetkellä 254 euroa tonnilta eli 16 euroa tonnilta vähemmän kuin vuosi sitten. Myös Cemagrolla hinnat ovat viime vuotta alemmat. MT:n hintaseurannan mukaan 20. lokakuuta viime vuonna 27 prosenttinen typpilannoite maksoi 299 euroa tonnilta, mutta nyt se maksaa 272 euroa. Myös yhtiöiden NPK-lan-

noitteet ovat nyt halvempia kuin viime vuonna. Ero on lajista riippuen kymmenestä eurosta useaan kymmeneen euroon tonnilla. Hinnat ovat kuitenkin hiukan nousseet kesästä. Esimerkiksi typpilannoitetta sai heinäkuussa tonnin alle 250 eurolla.

Yara korottanut hintoja 6-10 prosenttia kesästä Markkinaosuudeltaan suurin toimija Yara ei kerro lannoiteidensa euromääräisiä hintoja julkisuuteen. MT:n tietojen mukaan kesällä lannoitevuoden alkaessa Yaran hinnat

olivat 10–30 euroa tonnilta kalliimpia kuin edellä mainittujen kahden kilpailijan. ”Lannoitusvuoden avaus hinnat kesäkuussa olivat päälaajikkeilla edellisen lannoitusvuoden avaushintoja 3–6 prosenttia alaisemmat. YaraMila NPKS -lannoitteiden ja YaraBela Suomensalpietarin hinnat olivat alimmillaan siten vuoden 2011”, kaupallinen johtaja **Jari Penttinnäki** Yara Suomesta sanoo. ”Kauden aloituksesta lannoitteiden hinnat ovat nousseet 6–10 prosenttia, mutta nyt vallitsevat hinnat ovat viime vuotta edullisemmat.”

Penttinnäki odottaa lannoitekaupan soljuvan tulevana talvena normaaliin tahtiin. Venyneet puinnit hidastivat kauppaa syksyllä. ”Lannoitusvuoden alussa myynti kävi hyvin, mutta pitkään jatkuneet puinnit hidastivat kauppaa. Tämän päivän näkömä on se, että lannoitekauppa kiinnostaa viljelijöitä. Puintien jälkeen kaupanteko on selvästi piristynyt. Kokonaisuutena odotamme normaalia lannoitevuotta.”

Urean hinta laskenut, muut ennallaan Raaka-aineiden hintojen piik-

kiin lannoitteiden hintakorotuksia ei voi pistää. Oheisesta Maailmanpankin tilastoihin perustuvasta kuvioista nähdään, että lannoitteiden raaka-aineet ovat halventuneet syksyä kohti. Urea on halvempaa kuin viime vuonna tähän aikaan. Fosfori ja kalium ovat lähellä viime syksyn hintoja. ”Lannoitteiden raaka-aineiden hintakehitys on syksyn aikana ollut maltillista. Raaka-ainehintoihin vaikuttavat maailman suurten talouksien kehitys ja valuuttakurssit”, Penttinnäki toteaa. **TUURE KIVIRANTA**

